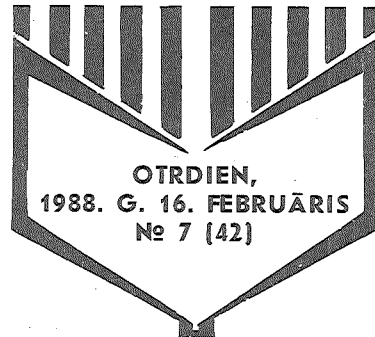

JAUNĀIS CEĻS

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRĀJ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

Cena 2 kap.

Nepārtrauktā virknē aizrit gadi. Kolektīvos tie piepildīti ar darbu, centieniem un, protams, arī cerībām. Kolhozieki gaida savu galveno gada sapulci — valdes, dienestu vadītāju, speciālistu pārskatus par paveikto, lai dzirdētu, kādi visam rezultāti, uz cik augstā jaunā pakāpiena pakāpusies saimniecība.

Aizvadītais gads, kā arī visi citi, zemkopībai nebija no labvēlīgākajiem. Bet zemkopēji jau arī negaida, ka bez raizēm varēs iesēt labību, ražu izaudzēt, ka būs pilnīga labvēlīgu apstākļu sakrītība, kad vajadzēs doties uz kartupeļu novākšanu un labības plauju vai arī kad nāksies steigīt lopbarības sagādi.

NO R. KAVINSKA REFERĀTA

Aizvadītajā, 1987. gadā lauksaimnieciskās kopprodukcijas apjoms sastāda 10 miljonus 674 tūkstošus rubļu — par 6 procentiem vairāk, nekā iepriekšējā gadā. Zemkopības produkcijas ražošanas plāns izpildīts 112, bet lopkopības — 103 procentu apmērā. Graudaugu ražība ir 48,3 centneri no hektāra, bet kopievākums — 9668 tonnas. Nav jāemas arī citu kultūru ražas — kartupeļu no hektāra ievākts pa 261 centneram, daudzgadīgo zālāju siena — 64,1, lopbarības biešu — 609, linšķiedras — 7,9 centneri no hektāra. Sagatavots lopu ziemošanai pietiekami daudz lopbarības — rēķinot katram nosacītajam liellopam pa 36,6 centneriem barības vienību, plānotais uzdevums pārsniegts par 7 procentiem.

Lopkopības kopprodukcija deva 8 miljonus un 6 tūkstošus rubļu ienākumu. Uz 100 hektāriem lauksaimniecībā izmantojamās zemes ražoti 1297 centneri piena un 313 centneri gaļas, šo produktu ražošanas plāni attiecīgi pārsniegti par 4 un 3 procentiem. Līdz ar to palielinājusies kā piena, tā arī gaļas kopražošana, no govju izslauktas par 170 kilogramiem piena vairāk, un vidējais izslaukums aizvadītajā gadā ir 5566 kilogrami. Liellopu dzīvsvāra pieaugumi diennaktī palielinājās līdz 822, bet cūku — 523 gramiem.

Veiksmīgi strādāja un augstus piena izslaukumus no govīm sasniegta Duntīšu fermas kolektīvs — vidēji 6376 kilogrami. Tāpat arī lielfermā «Progress», otrajā saimniecības lielfermā Aizupiešos, kur izvietotas Latvijas brūnās govju, Zaseku novietnē un citur. No govju mehānizētās slaukšanas meistarēm uzslavu pelna Antonina Loginova, Feklīnija Daņilova, Zoja Tumašova, Vera Kozlova, Anisija Kirilova un daudzas citas.

Uz šādu lielisku sasniegumu fona krasāk izdalās atpalcēji, kuri piena izslaukumos no govīm ievērojami mazāk sasnieguši. Tādi ir Zabegu fermas kolektīvs, slaucējas Valentīna Smukša, Jefrosīnija Kapustenoka, Jevdokija Timofejeva un citas. Gribas ticēt, ka šogad viņas sasparosies un panāks nokavēto.

Pārskata gadā 66 procentus no piena kopprodukcijas deva melnraibais ganāmpulks. Vēl jāatzīmē, ka šī produkta ražošana izlīdzinājies abos ražošanas iecirkņos.

Par savu galveno uzdevumu saimniecības kolektīvs uzskata plānu izpildi augkopības un lopkopības produktu realizācijā valstij. Graudu piegādes (1316 tonnas) uzdevums pārsniegts par 4 procentiem, linšķiedras (138 tonnas) — par 10 procentiem, kartupeļu (859 tonnas) — 43 procentiem. Piena sagādes plāns izpildīts 106, gaļas — 101 procenta apjomā. No individuālā sektora ienākums 936 tonnas piena un 123 tonnas gaļas.

Tālāk referents atzīmēja, ka kolhoza ražotā produkcija pārskata gadā valstij realizēta augstā kvalitātē. Piemēram, linu salmiņi vidēji 1,26 numurā, piens I šķirā 99,9 procenti un ar vidēji 3,99 procentiem tauku. Valstij realizēto liellopu vidējais svārs palielinājies par 17 kilogramiem — līdz 518 kilogramiem, 94,6 procenti šo lopu pārdoti augstākajā barojumā, bet no jaunlopu kopīgā daudzuma 96,7 procenti bija smagajā svarā.

PA GADU KĀPNĒM

Ar nedalītu interesi pret gada pārskatu allaž izturas ar Darba Sarkanā Karoga ordeni apbalvotā kolhoza «Krasnij Oktjabrj» laudis. Mūsu saimniecībā ir 880 darba spējīgie, gandrīz trīs simti viņu pārstāvju — pilnvaroto 9. februārī piedalījās gada galvenajā sapulcē. Sapulcējušies fermu darbinieki, mehānizatori, lauku kopēji. Tie ir viņu svētki.

Sapulces sākumā izskatīti piete-

kumi par uzņēmšanu kolhoza biedros. Saimniecības, kur darbs ir stabils un kur var dzīvot pārticīgi, popularitāte aug, gribētāju tajā dzīvot un strādāt netrūkst. Un tad par 1987. gada saimnieciskās un finansiālās darbības rezultātiem ziņojumu sniedza kolhoza priekšsēdētājs, Sociālistiskā Darba Varonis Romualds Kavinskis. Viņš sīki izanalizēja stāvokli abos ražošanas iecirkņos un citās svāri-

gākajās kolhoza ražošanas apakšvienībās, atzīmēja aizvien augošo kolhoza biedru aktivitāti, pakavējās pie svarīgākajiem šā gada uzdevumiem.

Ziņojumu par revīzijas komisijas darbu sniedza tās priekšsēdētājs Ivans Gvozdevs.

Ziņojumu apspriešanā piedalījās saimniecības galvenā zootehniķe Irīna Norkārkle, ražošanas iecirkņa priekšnieki Voldemārs Adamovičs

un Fjodors Gromovs, galvenais inženieris Valērijs Unžakovs, fermas brigādiere Nīna Cvetkova, kolhoza priekšsēdētāja vietniece Sofija Vjake.

Apstiprināts jauns finansu un ražošanas plāns 1988. gadam, sociālistiskās saistības, to kolhoza biedru saraksts, kuri nav izstrādājuši noteikto minimumu.

Noslēgumā par pilnvarotajiem rajona agrorūpnieciskajā apvienībā ievēlēti kolhoza priekšsēdētājs Romualds Kavinskis, plānu un ekonomiskās nodaļas priekšnieks Anatolijs Sabanskis, galvenā zootehniķe Irīna Norkārkle, fermas vadītāja Nīna Cvetkova un ražošanas iecirkņa priekšnieks Voldemārs Adamovičs.

Piena ražošanā praktiski esam sasnieguši līmeni, kāds bija paredzēts 1990. gada kontrolskaitļos, bet tā pārdošana valstij šis līmenis pārsniegts par 3,7 procentiem. Saspringts darbs veicams gaļas ražošanas palielināšanā. Pērn tās pārdošanas uzdevumu izdevās pārsniegt tikai par trim tonnām, bet lai varētu veikt šī gada plānus, no sabiedriskā sektora jāpiegādā 2050 tonnas, par 78 tonnām vairāk, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Trauksmi rada stāvoklis cūkkopībā. Šīs nozares darbinieku kolektīvs aizgājušajā gadā neizpildīja savas saistības, par 31 procentu palielinājās sivēnu atbūris, bet gaļas realizācija valstij samazināta par 90 tonnām.

Ja lēnos attīstības tempus šajā nozarē agrāk varēja attaisnot ar telpu trūkumu, tad pagājušā gada beigās kompleksa rīcībā nodoti divi jauni korpusi. Taču joprojām pārmaiņu uz labo pusī maz, jānvārī nav izpildīti uzdevumi sivēnu ieguvē, par sešiem procentiem to saņemts mazāk, salīdzinot ar 1987. gada janvāri. Šīs nozares speciālistiem un kompleksa vadītājiem nopietnāk jāpievēršas stāvokļa analīzei šajā ražošanas iecirknī, iz-

pētīt lietu patieso stāvokli un spert enerģiskus soļus, lai reizi par visām reizēm uzlabotu darba rezultātus. Šeit ļoti svarīga ir fermas darba sabiedriskās padomes loma.

Pārskata posmā iedzīvotājiem realizēto pakalpojumu un produkcijas summa ir 9 miljoni 283 rubļu. No laukkopības produkcijas realizācijas iegūti 8 procenti ienākumu, bet no lopkopības — 89 procenti.

Augkopībā visienestīgākā ir līnkopība, bet lopkopībā — piena ražošana, otrajā vietā nostājas cūkgājas realizācija. Ivērojama līdzekļu summa iegūta no zirgu pārdošanas — 141 tūkstotis rubļu.

R. Kavinskis teica, ka no produkcijas un pakalpojumu realizācijas kolhoza kasē ienākuši divi miljoni 832 tūkstoši rubļu tīro ienākumu, kas par 13 procentiem pārsniedz plānotos rādītājus. Kopīgā rentabilitāte kolhozā ir 44,5 procenti. Tajā skaitā pa atsevišķiem veidiem tā sadalās šādi: piena realizācijā — 47,3 procenti, liellopu — 43,3, cūku — 63,1, linu produkcijas — 86,5, graudu — 27,4, kartupeļu — 20,8 procenti.

Šos rezultātus var uzskatīt par

apmierinošiem, taču tie nekādā gadījumā vēl nenozīmē, ka nu viss ir izdarīts un gūts, ka mums nav bijis zudumu, ka ar pilniem apgriezieniem strādājis pretizdevumu mehānisms. Neskatoties uz lauku ražtūguma pieaugumu, produkcijas ražošanas pašizmaksa samazinās lēni. Piemēram, kartupeļu viena centnera iegūšanai izlietojam 7,94 rubļus, graudu centnera ražošanai — 10,39 rubļus, siena — 2,62, linu salmiņu — 25,09 rubļus un tā tālāk.

Tas savukārt neļauj samazināt arī lopkopības produktu pašizmaksu. Piena viena centnera ražošanai mums vajadzīgi 24,62 rubļi, bet liellopu dzīvsvāra pieaugumu — 185, cūku — 133,28 rubļi.

Ar uzņēmumu, kolhozu un padomju saimniecību pāriešanu uz pilnu saimniecisko aprēķinu un pašfinansēšanos atcelti budžeta assignējumi pakaišu kūdras iegādei, daļēji mēslošanas un tehnikas vērtības segšanai. Tādējādi papildus izdevumi sadārdzinās produkcijas pašizmaksu, mūsu saimniecībā tas ir ap 370 tūkstošiem rubļu. Katru gadu iegādājamiem daudz tehnikas, taču ne vienmēr no tās

spējam sasniegt iespējamo atdevi. Pērn gadā plāns izstrādē uz vienu nosacīto traktoru izpildīts tikai 95 procentu apmērā.

Apskatāmais gads mums atšķiras no iepriekšējiem, pārskats sastādīts kopīgi par visu agrofirmu, jo mums tagad ir viena bilanse un viens rēķins. Realizācijas kopīgie ienākumi sastāda 34,5 miljonus rubļu. Tajā skaitā siera rūpniecības produkcijas realizācijas daļa ir 22,7, kolhoza 9,3, linu fabrikas — 1,3, cietes rūpnīcas — 1,2 miljoni rubļu. Tātad, kolhoza īpatnsvārs šajos rādītājos ir 26,9 procenti.

Ražošanas darbībā gūtā peļņa par aizvadīto gadu atsevišķos apakšuzņēmumos ir šāda: no kopīgās summas, kas ir pieci miljoni 227 tūkstoši rubļu, siera rūpniecības kontā divi miljoni un 237 tūkstoši, cietes rūpnīcas — 186 tūkstoši rubļu. Tomēr uzskatu, ka labāk par visiem strādājusī linu fabrika, kur zaudējumi pērn bija 88 tūkstoši rubļu — gada laikā šis uzņēmums savus zaudējumu apjomus samazināja par 119 tūks-

Partijas ierindniece

Kādreiz, kad darbs ir padarīts un iegādājies pavalāks brīdis, Marijas Butkānes acu priekšā aizslīd ainas no tālākas vai tuvākas pagātnes, pavīd cilvēku sejas, kuru vairs nav starp mums, vai to, kuri tagad jau sirmi un grumbās savilktām sejām, bet, šķiet, pavisam nesen bija vēl stipri un zaļoksnīgi. Vai pat vēl gluži bērni, tagad izauguši un kļuvuši cietņami cilvēki.

Viņas dzimtās puses pirmie iespaidi, skolas gadi palikuši aiz kalniem un tur, kur tagad neālu no Dagdas plešas saimniecības «Iskra» plašie lauki. Tur ir tāda sādza Eisāki, tur bērniņa un jaunība. Tur glabājas atmiņas arī par Dagdas lopkopības skolu. Bet par savu otro dzimteni viņa uzskata Pieniņu — te pavadīti brieduma gadi, te strādāts dažādos amatos, bet visvairāk saistīts ar lopkopības specialitāti.

Bija gadi, kad viņa strādāja Riebiņu zooveterinārajā iecirknī un mašīnu traktoru stacijā, atmiņas apcirkņos glabājas arī tas laiks, kad bija kolhoza «Družba» zootehniķe, kamēr to pievienoja kolhozam «Krasnij Oktjabrj».

— Bija maza mūsu toreizējā saimniecība, maza arī rocība, kad iekļuvām bagātākā kaimiņa sastāvā, dzīve sāka straujāk celties augšup. Mūsu kolhozs turēja gan liellopus, gan cūkas un aitas, pat vistas un zosis — ko nu kurš, stājoties tajā, bija atvedis līdzī. Izšķiedām enerģiju sīkumos.

Bet tāds jau bija tas laiks. Vai nu visu mūžu jāatceras pirmās kļūdas un neveiksmes. Marija Butkāne tās piemin ar smaidu, sak, kādi vēl nepieredzējuši tad bijām.

Viņai bija lemts strādāt arī par ciema izpildkomitejas priekšsēdētāju, bet tad vairākus sasaukumus novadnieki ievēlēja par deputāti gan tajā pašā bijušajā Pieniņu ciemā, gan jau apvienotajā Riebiņū. Vēl nav aizmirstami arī tie gadi, kad darbojās par tautas kontrolieri. Bet tagad viņa ir Baibu fermas brigadiere. Un arī viņa ar diezgan lielu stāžu — kopš 1977. gada. Tāds jau viņai raksturs — ja ko iesāksi, tad nemēģini, nemēģini ne labākas ne vieglākas vietas. Visi pagriezieni dzīves ceļā bijuši saistīti vai nu ar ievēlēšanu, vai reorganizācijām.

Fermas kolektīvs ir viens no labākajiem saimniecībā. Un ne jau gadu vai divus — pastāvīgi. Tas nav liels — 12 cilvēki, no kuriem piecas slaucējas un trīs lopkopēji. Bet tie ir dzīvi cilvēki, ar savām labām un arī sliktām īpašībām. Ja labo ir vairāk, ja viņus saista kopīgas intereses un kopīga darba disciplīna, tad tur redzami brigadieres darba augļi.

Spilgtā atmiņā Marijai Butkānei 1966. gada 8. maijs, brauciens uz partijas rajona komiteju ar pukstošu sirdi un pirmā sekretāra Jurija Lasmaņa, citu biroja locekļu novēlējums augstu turēt komunistes vārdu. Partijas vārdu viņa nav aptraipījusi. Partija viņai palīdzējusi tikt pāri krācēm, iegūt drosmi, kad tā bija vajadzīga, būt neatlaidīgai, mācīties vērtēt un salīdzināt, mācījusi neapstāties, iet aizvien tālāk. Un vai tā nav bijusi avots, no kura pasmeltie spēki vēl tagad ļauj strādāt ar enerģiju, ar degsmi.

Lopkopība ir galvenā nozare kolhozā, šīs nozares vienkāršā darbā darītāji un vidējā posma vadītāji ir tas zelta fonds, kas stiprina ekonomiku, ražo augstas kvalitātes produkciju, par kuras realizāciju saimniecība saņem savus galvenos ienākumus. Tajos daudz ir darba, ko ieguldījusi partijas ierindniece Marija Butkāne savos daudzajos darba gados.

«Labvēļu» gals

Lielum lielais cilvēku vairums pret dzīvi attiecas nopietni, pret līdzcīvēkiem — iejūtīgi, saprotoši, piedod tiem arī vienu otru vājību. Bet ir arī tādi, kuri rīkojas gluži pēc parunas: «Savā acī balķi neredz, bet otra — smilgu pamanā». Tas vēl nebūtu ļaunākais. Dažkārt, slēpjoties aiz kārtības cietņā maskas tāds «soģis» ar īpašu prieku cenšas nomelnot citus. Un cīņīgi raksta sūdzības uz visām instancēm. Viņš nav pārāk atjautīgs un izgudrotspējīgs, savus «patiesības mīļētājus» sacerējumus paraksta ar tādiem vārdiem, kā «Labvēlis», «Bezpartejiskais komunistis» un tamīdīgi šādā pašā garā.

Sūdzība vai signāls, kā šādus sacerējumus apzīmēja vienā otrā gadījumā, jāpārbauda, jātērē laiks, bet labi, ja no miltīgās «labvēļa argumentu» masas kāds kriksītis ir patiesības.

Anonīmie skribenti sarostījās pēdējā laikā, kad gan partijas un padomju iestādes, gan prese pārgājusi uz atklātību. Taču šai rostībai pienācis gals. Februāra pirmajās dienās pieņemts PSRS AP Prezidija Dekrēts par papildinājumiem PSRS Augstākās Padomes Prezidija Dekrētam «Par pilsoņu priekšlikumu, iesniegumu un sūdzību izskatīšanas kārtību».

Jaunajā dokumentā teikts, ka, ņemot vērā darbaļaužu vēlēšanos, lai faktu pastiprināta cīņa pret anonīmiem apmelojumiem, kas nav savienojami ar mūsu zemē pastāvošo visu svarīgāko valsts un vietējās nozīmes jautājumu skaidras, atklātas un brīvas apspriešanas principu, PSRS Augstākās Padomes Prezidijs nolēmj:

papildināt PSRS Augstākās Padomes Prezidija 1968. gada 12. aprīļa dekrēta «Par pilsoņu priekšlikumu, iesniegumu un sūdzību izskatīšanas kārtību» 1. pantu dekrēta 1980. gada 4. marta redakcijā (PSRS Augstākās Padomes Ziņotājs 1980. g., Nr 11, 192. pants) ar šādu trešo daļu:

«Pilsoņa rakstveida iesūtījums viņam jāparaksta, norādot uzvārdu, vārdu, tēvvardu, un līdz ar priekšlikuma, iesnieguma vai sūdzības būtības izklāstu tajā jābūt arī datiem par viņa dzīves, darba vai mācību vietu. Iesūtījums, kurā nav šo datu, atzīstams par anonīmu un nav izskatāms».

Prei trūkumiem un negācijām jācīnās, tie ir jāizskauz, pienācīgs novērtējums jānodod arī negodīgiem cilvēkiem, kas savīgi izmanto savu dienesta stāvokli, pavirši pilda pienākumus — tādiem nav vietas mūsu sabiedrībā, bet pret viņiem ir jācīnās atklāti. Tāpat kā nav vietas arī tam, lai anonīmi, nezinot lietas īstos apstākļos, neiedziļinoties būtībā, censtos izrēķināties.

Šis papildinājums likumam ir ļoti savlaicīgs un kalpo tālākai atklātības un demokratizācijas paplašināšanai mūsu sabiedrībā.

Palīdzība ekonomiski vājām saimniecībām

Mūsu valstī ļoti sirsniģi vēlas, lai katra lauku saimniecība stingri nostātos uz savām kājām, lai droši iekļautos Pārtikas programmas izpildē, ieņemtu tajā pienācīgu vietu. Taču daudzu iemeslu dēļ tas vēl neizdodas daudzām, kuras ieskaitītas ekonomiski vājo kahortā. Arī šogad turpinās šo saimniecību materiālā atbalstīšana.

No Vissavienības Kolhozu padomes centralizētā fonda sociālo un kultūras objektu celtniecībai Latvijā pišķirti 3.1 mil-

jons rubļu līdzekļu. Republikas kolhozu padome tos sadalījusi starp republikas kolhoziem. Mūsu rajonam piešķirti 415 tūkstoši rubļu. Tajā skaitā kolhozam «Nākotne» — 135, Raiņa kolhozam — 70, kolhozam «Sīļukalns» — 60, kolhozam «Vārkava» 40, kolhozam «Zelta vārpa» — 110 tūkstoši rubļu.

Ne tikai šim, bet arī visām citām rajona saimniecībām nopietnus uzdevumus izvirzījusi pāreja uz pašfinansēšanos un pašapmaksāšanos. Kolhozam

«Krasnij Oktjabr», vēl citām saimniecībām tas ir loģiski un saprotami, taču ir arī tādas saimniecības, kam nav brīvu līdzekļu. Ilgāku laiku pastāv diferencētas piemaksas lauksaimniecības produktu iepirkumam no saimniecībām, tās iedalot ekonomiskajās zonās. Rajona agrorūpnieciskās apvienības padome, savā kārtējā sēdē, izpildot Latvijas PSR Valsts agrorūpnieciskās komitejas metodisko ieteikumu, izstrādājusi savus priekšlikumus, kas padomes sēdē pieņemti ar balsu vairākumu un iesniegti apstiprināšanai republikas valsts agrorūpnieciskajai komitejai. Diferencētas piemaksas ruzdu, linu salmiņu un linu stiebrīņu, piena, liellopu gaļas, cūkgāļas un aitu gaļas iepirkumu cenām šādos apmēros procentos:

Raiņa	— 30,
«Nākotne»	— 20,
«Rīts»	— 10,
Oškalna	— 5,
«Dzintars»	— 25,
«Sīļukalns»	— 20,

Aglonas p. s.	— 20,
Rušonas p. s.	— 20,
Rudzātu p. s.	— 25,

Izvizitjušās arī vairākas citas problēmas. Tajā skaitā par darba apmaksu. Pašlaik tiek diskutēts jautājums par darba algas minimumu ekonomiski vājām saimniecībām to vadītājiem un speciālistiem, ko galīgi izlems gan Kolhozu padome, gan arī Latvijas PSR Valsts agrorūpnieciskā komiteja. Tāpat atrisinājumu gaida tāds faktors: dubultojusies jaunās tehnikas cena. No vienas puses tas ir labi — neviens necentīšies sagādāt pārlielu lielas rezerves, kas netiek izmantotas, sevišķi piekabes inventārs, bet vai šajā gadījumā pieaug apvienības «Lauktechnika» pakalpojumu cena (tagad tā ir agrākajā līmenī — 13,5 procenti), vai arī tai jākļūst zemākai?

ŠOGAD— VEIKSMĪGĀK

veidojas darbs linu fabrikā. Uzņēmumam pievadīts uzdevums, kura izpildē lielāks īpatsvars ir pasākumiem ražošanas saistību sekmīgai izpildei produkcijas veidos, bet galvenais uzsvars likts uz garās šķiedras izlaidi, lai tādejādi palielinātu ienākumus, gūtu lielāku peļņu un paaugstinātu rentabilitāti. Pirmais darba mēnesis liecina, ka šādi uzdevumi kolektīvam pa spēkam, izpildāmi.

Janvārī kopīgais šķiedras izlaides plāns izpildīts 105,5 procentu apmērā, tajā skaitā galvenā veida — garās šķiedras ražošanas — 114 procentu apjomā. Produkcijas naturālajā uzskaitē tas attiecīgi ir 31,4 un 10 tonnas šķiedras. Strādnieki un inženiertehniskie darbinieki pilni apņēmības arī turpmāk saglabāt šos darba tempus.

Starp labākajām linu fabrikā ir trešā maiņa, kur par meistari strādā Valentīna Terentjeva un plūsmas līnijas operatori Aleksandra Lukjanova. Šajā kolektīvā visi locekļi ir ar pieredzi, labi pārzina darbu. Maiņa pastāvīgi ir godalgotajās vietās sociālistiskajā sacensībā.

ATTĒLĀ: trešās maiņas sievietes

R. KAVINSKIS

4. turpinājums

Tēmas par Zambijas kultūras dzīvi noslēgumā nedaudz jāpastāsta par attiecībām šajā jomā ar mūsu zemi. Sadarbība aizsākās 1965. gadā, kad te vairākas pilsētās uzstājās padomju estrādes grupas. Kļūvis par tradīciju, ka divu gadu laikā mūsu aktieru grupas dodas uz šo valsti, koncerti tiek jūsmīgi uzņemti. Te pabijušas arī astoņu savienoto republiku estrādes grupas, divreiz viesojās cirka laudis un citi. Vienlaicīgi tika rīkotas grafikas un krievu gleznotāju darbu kopiju izstādes, tos uzdāvinot republikas dažādām kultūras organizācijām.

Zambijas kultūras darbinieku delegācija, apmeklējot daudz mūsu zemes pilsētas, 1967. gadā bija arī Rīgā, bet 1970. gadā PSRS viesizrādes sniedza folkloras kolektīvs «Malimba», 1974. gadā — nacionālo deju ansambli. 1978. gadā Maskavu apmeklēja bibliotēku darbinieku delegācija, iepazīnās ar mūsu grāmatu krātuvju darbu. Šis darbs turpinājās arī vēlāk. 1983. gadā Zambijā strādāja firmas «Melodija» pārstāvji, ierakstot vietējās melodijas, 1986. gadā te viesojās Lietuvas orķestra «Trimitas» un Moldāvijas Tautas deju ansambļa «Zoks» dalībnieku grupas, šogad tiek plānota izstāde «Kaukāza tautu pagātne un tagadne», skatuves mākslinieku uzstāšanās.

1967. gadā universitātei Lusakā uzlavināta padomju literatūras bibliotēka, mūsu zemē bija Zambijas, bet tur — padomju bērnu zīmējumu izstādes. 1987. gadā nodibināts Zambijas un PSRS draudzības birojs. 1987. gada oktobrī bija sarīkotas Padomju Savienības dienas, kurās piedalījās Azerbaidžānas PSR.

Starp mūsu valstīm izveidojušies kontakti augstākās izglītības jomā. Pašlaik PSRS mācās divi simti Zambijas pilsoņi, tajā skaitā pieci aspiranti, 150 studentu, citi ir vidējo speciālo mācību iestāžu un sagatavošanas fakultāšu klausītāji. Mūsu valsts palīdzējusi kadru sagatavošanā arī uz vietas, piegādā mācību un laboratoriju iekārtu. Pieci vai seši padomju mācību spēki pastāvīgi strādājuši universitātē, vairāki tikuši sūtīti īslaicīgos komandējumos uz dažiem mēnešiem.

Mēs bijām oficiāla PSRS parlamenta delegācija, mūsu mērķis bija tikties ar Zambijas republikas parlamentu un

izlemt vairākus jautājumus. Brauciena programmas izpildītas sekmīgi.

Kas tad ir Zambijas parlaments? Saskaņā ar 1973. gada Konstitūciju valsts galva — prezidents, viņam pieder arī izpildes vara. Likumdošanas vara ir parlamentam, kurš sastāv no prezidenta un Nacionālās asamblejas. Tai ir viena palāta, kurā ietilpst spīkeris, 125 vispārējās vēlēšanās ievēlēti deputāti un ar desmit deputātiem, ko iecēlis prezidents — ministri.

Par deputātu var būt jebkurš valsts pilsonis, vecāks par 18 gadiem, kurš ir partijas biedrs un zina angļu valodu, tiek ievēlēts uz 5 gadiem. Št gada beigās jānotiek kārtējām vēlēšanām. Reizē tiek ievēlēti arī prezidents. Gribētāji tikt par deputātiem sa-

vus dokumentus iesniedz vēlēšanu komisijai, sarakstus, ko saņem no vēlēšanu apgabaliem, izskata partijas CK, kam ir tiesības nevēlamas personas svītrot. Kad saraksti apstiprināti, var sākties vēlēšanas, kandidātiem jānomaksā noteikta summa naudas.

Deputāti nebauda neaizskaramību, ja viņu lietas tiek izmeklētas ilgāk par sešiem mēnešiem, mandāti zaudē spēku. Nacionālās asamblejas deputāts nedrīkst būt valsts aparāta ierēdnis vai militāra persona. Formāli tam būtu jānodrošina deputātu neatkarība no valsts aparāta, taču prezidents par ministriem vai apgabalu gubernatoriem ieceļ deputātus, līdz ar to parlamentā pastāvīgi ir valdības pārstāvju pārkums. Tāpat ierobežotas arī likumdošanas tiesības — katru no tiem jāstiprina prezidentam, kurš var uzlikt arī veto. Var arī atlaist parlamentu. Likums spēku iegūst tikai tad, ja tas publicēts valdības ziņotājā «Gasette». Formālas ir arī parlamenta tiesības kontrolēt valdību, kaut gan debatēs deputāti nereti ļoti asi kritizē valdību. Lai nepieļautu, ka Nacionālā asambleja kļūst par pretvalstiskas darbības centru, 1975. gadā pieņemti partijas disciplinārie statūti.

Turpinājums sekos

Augstu novērtēts Riebiņu vidusskolas skolotājas Mariannas Abrickas darbs — svinīgajā sanāksmē, kas bija veltīta ceļojošā Sarkanā karoga pasniegšanai rajonam par labi organizētu tautas izglītības darbu, viņa saņēma nozīmi «Par radošo darbu». M. Abrickai ne tikai lieli nopelni zīmēšanas mācīšanās skolēniem, bet arī skolas mākslinieciskajā noformēšanā. Tāpat viņa veiksmīgi darbojas, sniedzot metodisko palīdzību citu rajona skolu zīmēšanas skolotājiem.

ATTĒLĀ: apbalvojumu pasniedz Latvijas PSR izglītības ministrs Aldonis BUILIS.

JĀNA SILICKA foto.

PA GADU KĀPNĒM

(Nobeigums. Sāk. 1 lpp.)

tošiem rubļu un ieguva reālas iespējas šogad kļūt rentabls.

Kopīgi pa visu mūsu agrofirmu rentabilitāte ir 17,9 procenti, tajā skaitā rūpniecisko uzņēmumu daļa ir 10,5 procenti. Tajā skaitā siera rūpniecības rentabilitāte sastāda 11,3 procentus, cietes rūpniecība — 18,1 procentu.

Tīrie ienākumi, ko saņēma agrofirma, un kas palikuši pāri pēc nodokļu nomaksāšanas, īstermiņa kredītu dzēšanas un dažu citu maksājumu nokārtošanas, izlietoti tā, ka vislielākās summas ieskaitītas materiālās stimulēšanas fondā — 1 miljons 50 tūkstoši rubļu. Sociālo un kultūras pasākumu fondā ieskaitīti 509 tūkstoši rubļu. Tādejādi, galvenā vērtība tiek veltīta uzdevumu izpildei sociāli ekonomiskajā attīstībā, kas atbilst mūsu kolektīva interesēm. Ievērojamas līdzekļu summas, ko atvēlam kapitālieguldījumiem, dod iespēju nostiprināt materiāli tehnisko bāzi, plašos apmēros organizēt gan ražošanas, gan sociālo, sadzīves un kultūras nozīmes objektu celtniecību.

Celtniecības un montāžas darbu apjoms gada laikā pieaudzis par 59 procentiem.

Līdzekļi, ko atvēlam materiālajai stimulēšanai, ieinteresē cilvēkus gādāt

par darba augstāku galarezultātu. Vienlaicīgi ar darba ražīguma pieaugumu palielinās samaksa par darbu. Lauksaimnieciskajā ražošanā darba ražīgums palielinājās par 4,3 procentiem, rēķinot uz vienu strādājošo, produkcijas iegūts par 15470 rubļiem. Vidējā alga mēnesī ir 261 rublis, pieaugusi par desmit rubļiem. Bet kopā agrofirmai vidējā alga ir 255 rubļi.

Noslēgumā referents atzīmēja, ka pašlaik agrofirmas finansiālais stāvoklis ir stabils, naudas līdzekļu atlikums tekošajam un kapitālieguldījumu kontos gada sākumā bija 4,3 miljoni rubļu, bez tam sagādēs organizācijas kolhozam parādā bija ap miljonu rubļu.

Kolhoza un lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumu panākumi visnotaļ atkarīgi no apzinīga darba, ko veic kolhoznieki un strādnieki. Nav iespējams nosaukt visus, kuri pelna ievēribu, uzslavas — viņu ir ļoti daudz. Uz šiem cilvēkiem balstās visi mūsu panākumi, ņemot vērā viņu darba spējas, plānojam arī savus uzdevumus nākotnei. Ticība cilvēkiem nav pievīlusī kolektīva cerības.

Iesākts jauns saimnieciskās darbības gads, tas solās būt vēl spriegāks, bet tādejādi arī auglīgāks. Mums jāsasniedz jauns pakāpiens.

Majakovska vārdā nosauktā kolhoza cūkkopības komplekss ar augstiem ražošanas rezultātiem pazīstams visā Grodņas apgabalā. Viena centnera gaļas iegūšanai te 1986. gadā izlietoja tikai 4,3 cilvēkstundas un 4,8 centnerus barības vienību. Barokļu vidējie piesvāri diennaktī bija 600 grammi. Bet pagājušā jūnijā un jūlijā puscūci, kuru nobaroja, ik diennaktī kļuva smagāki par 628 gramiem. Gadu no gada pieaug cūkgaļas ražošanas tempi. Aizvadītajā ražots par 1000 tonnām vairāk nekā paredzēts pēc tehnoloģiskajiem parametriem.

Lieli nozīmi piešķir vaislas ganāmpulka veidošanai. Piemēram, no šī paša apgabala Ždanova kolhoza atved astoņus mēnešus vecas cūciņas, kuras sver 100—110 kilogramus, pēc divām-trim nedēļām tās apsēklo vai aplecina ar īgaunju bekona šķirnes kuļiem un pārved uz pamatganāmpulku. Tiek atlasīti tikai lieli un labi attīstīti dzīvnieki. Tam svarīga nozīme ražīgumā un metienu lielumā. Lielām cūkām metienu ir lieli un otrādi. Pieaugušās vaislas cūkas šajā saimniecībā sver 220—250 kilogramus.

Jo smagāki ir sivēni atnešanās brīdī, jo labāk aug un attīstās. No 10 sivēniem, kuru svārs atnešanās laikā ir 0,6 kilogrami, līdz atņemšanai no cūkām saglabājas tikai divi trīs, bet ja to svārs ir 1,3 kilogrami, tad — visi. Tie labāk piemērojas dzīvei, aktīvāk zīž, labi aug un pieņemas svarā.

Vaislinieces apsēklo 9 mēnešu vecumā, kad sasniegušas 110—120 kilogramu svaru, tad jaunās un vecās novieto atsevišķos sprostos. Ja tās vairs nemeklējas, ir apseklotas, novieto kopīgajos nodalījumos, raugoties, lai vienuviet būtu vienā laikā aplecinātās.

labus barošanas un kopšanas apstākļus, grupveida sprostos to ir 8—9. Pirmajā grūsnības mēnesī kombinētās lopbarības devas no 2,5 kilogramiem palielina līdz 4, racionos iekļauj piena sūkalas, trikalcijsfosfātu, palielina gaļas un kaulu miltu dozējumu. Barības patēriņš pieaug grūsnības otrajā pusē, tādēļ pusotru mēnesi pirms atnešanās kombinētās lopbarības devas palielina līdz 4,5 kilogramiem, papildus dod lopbarības taukus — 250-300 gramus katrai

pavisam neaizsargāta tikko piedzimušā sivēna organismā.

Sivēni ir saņemti un nolikti zīst. Pēc pirmās barošanas tos katrā ziņā nosver un ieraksta speciālā grāmatā. Pirmajās dienās tie aug galvenokārt no barības vielām, ko saņem ar mātes pienu. Taču drīz to uzvedība krasi mainās, sivēni kļūst nemierīgi, grūsta viens otru. Tas nozīmē, ka mātei piena kļuvis mazāk, vajadzīga piebarošana. Sākot ar piekto dienu, silītēs ieber pa saujaī speciālas kombinētās lop-

ceļumus. Ūdens ietilpst arī asins sastāvā, rada labvēlīgus apstākļus gremošanas procesu norisei un barības vielu transportēšanai, uzlabo makro- un mikroelementu uzņemšanu, izvaiņojot regulē ķermeņa temperatūru.

Kompleksā praktizē sivēnu atšķiršanu agri — pēc 28—30 dienām. Tam ir daudz priekšrocību. Pirmkārt, intensīvāk var izmantot vaislas ganāmpulku un iegūt vairāk sivēnu, gada laikā cūkas atnesas 2,3 reizes, no vienas iegūst pa 22—23 sivēniem, gadā — 2,6 un pat 3 tonnas gaļas. Otrkārt, tas labvēlīgi iespaido arī pašas vaislinieces — mazāk novājē un ir labākā miesas stāvoklī pirms nākamās apsēklošanas. Augstāzīģa vaislas cūka divus mēnešus ilgā zīdīšanas periodā, pat ja arī labi kopj un uztur, piena ražošanai zaudē 20—30 vai arī 50-60 kilogramus no sava svara.

Agri atšķirtie sivēni labāk aug, ātrāk pieņemas svarā. Tas izskaidrojams vienkārti: agri piebarošana pātrina barības pārstrādāšanas orgānu attīstību. Tie vairāk uzņem lopbarības un labāk to pārstrādā jau piecu sešu dienu vecumā, tas ir, savas dzīves sākumā, kad tiem ir spējas ātri augt un strauji pieņemt svarā.

Trīs līdz četras dienas pirms atšķiršanas no cūku racioniem izņem tādū barību, kura veicina piena izdalīšanos, uz pusi samazina koncentrātu devas, bet atšķiršanas priekšvakarā sivēnātei nedod barību un arī nedzirdina. Izdzen no sprostiem, bet ligzdas atstāj uz vietas, tajās neievieo citu metienu sivēnus. Jaunie dzīvnieki sarod savā stāpā, pierod pie sprostā un tik stipri nebaidās. Vaislinieces aizved prom ne visas uzreiz, no visiem 60

sprostiem, kuri izvietoti sekcijā, un arī ne vienā dienā — sākumā 18—20, nākamajā dienā — vēl tikpat daudz, bet pēc pāris dienām — atlikušās. Tādejādi tiek panākts, ka vaislinieces sās meklēties dažādā laikā, ne visas vienā reizē.

Atšķirtajiem sivēniem jārada tādi turēšanas apstākļi, lai līdz brīdim, kad pārved uz nobarošanas vai audzēšanas ceļu, svērtu jau 20—22 kilogramus. Devas jāsabalansē pēc visām barības vielām — proteīna, olbaltumvielām, vitamīniem, kalcija, fosfora. Grupas komplektē pēc svara un attīstības pakāpes, vienā aizgaldā izvieto pa 25—26 dzīvniekiem. Ja līdz divu mēnešu vecumam baroti 4, pēc tam 3 reizes, tad pāriet uz divām. Racionos sastāda galvenokārt no speciālas kombinētās lopbarības ar olbaltumvielām, vitamīnvielu un minerālvielu piedevām — zivis, vājpienu, lopbarības taukus.

Ja puscūcus tur lielās grupās var gadīties, ka parādās tādi īpatņi, kuri atpauk augšonā. Tie jāizdala atsevišķi, jārada labāki apstākļi. Vispirms jānod vairāk barības, kas bagātāka ar dzīvnieku pasaules vielām un vispirms vairāk vājpiena, palielinot tā daudzumu līdz diviem litriem dienā. Ja labi sabalansēti racioni un nodrošināta laba kopšana, tad katrā ziņā būs lieli piesvari. Divus līdz četrus mēnešus veci dzīvnieki diennaktī pieņemas svarā (remontcūciņas) par 400—450 gramiem, bet nobarojamie — 600 un līdz 620 gramiem.

Šajā saimniecībā, atstājot nemainīgas ražošanas platības un gandrīz tāpat neizmainot barības racionus, ražo un valstij piegādā vairāk par 35000—40000 centneriem cūkgaļas.

S. PROTJKO

vaisliniecei, cešas, lai barības racionos būtu 140—150 gramu sagremojamā proteīna.

Kad līdz atnešanās laikam palikušas četras dienas, cūkas izvieto atsevišķos sprostos atnešanās ceļā, kur viss ir iztīrīts un dezinficēts, uz grīdām — svaigas zāģskaidas, sagatavotas darbam apsildes lampas, mikroklimate regulētāji, instrumenti. Tirām un akurātām jābūt arī lopkopējām, kuras te strādā. Ja aiz nagiem ir netīrumi, tad nav nekādas garantijas, ka infekcija nenokļūs

barības, bet nākamajā dienā — arī sauso pienu, zāles un kaulu miltus, tos rūpīgi sajaucot. Nedēļu veci sivēni saņem 50 gramus šī maisījuma, tad devas pamazām palielina, 10—17 dienas veci dzīvnieciņi pierod un ēd labprāt. Blakām pastāvīgi ir silīte ar ūdeni, to nevar ne ar ko aizvietot. Jau tūlīt pēc dzimšanas sivēnam jānod ne mazāk par glāzi diennaktī, jo viss viņa ķermenītis piesātināts ar ūdeni, jebkurš tā zaudējums rada organisma fizioloģisko funkciju traucējumus.

KUR TAVI RADI, RIEBIŅU CIEMS?

Plaši apdziedāta un daudzīnāta ir Beverīnas pils: «Beverīnas staltā pili Tālvāldis valdīja, viņa slava tālu tālu visā zemē izplatās». Tā bija senās Latgales valsts viena no vissenāk apdzīvotajām pilīm. Zinātnieki domā, ka atradusies Tanīša pilskalnā tagadējā Raunā — netālu no Rīgas — Pleskavas šosejas Cēsu rajonā. Kāds tam sakars ar Riebiņiem? Tomēr nesteidzieties. Šajā ciemā atrodas mūsu kolhoza «Krasnij Oktjabrj» vārdabūve kolhoza «Sarkanais Oktobris» centrs.

Bet mēs gribam doties vēl tālāk, uz Cēsu un Limbažu rajonu robežu,

vieta, kur beidzas Piejūras zemiene un sākas Ziemeļrietumu Vidzemes pacēlums. Kartē šīs vietas atzīmētas ar zilām svītrīnām — tādā purvi, un arī ezeri. Bet apkārt abos rajonos atrodas vietas, kuru nosaukumi ļoti cieši savijusies ar mūsu republikas vēsturi, kultūru, revolucionāriem notikumiem.

Cēsu rajona daļā atrodas Straupe, agrākā Ropa, pacēlās slavenā Lielstraupes pils un baznīca, celta latgaļu un lībiešu apmetnē 13. gadsimta sākumā, un jau 1352. gadā bija pilsēta un Hanzas savie-

nības locekle. Tagad pils komplekss ir Vissavienības nozīmes arhitektūras piemineklis. Tālāk seko Stalbe — arhitektūras piemineklis — Rozulas pilsdrupas, ķīmiķa P. Valdēna memoriālā māja, kuram pieder izcili atklājumi šajā zinātnē. Tad ceļš aizved uz Vainiņiem Limbažu rajonā — sens pilskalns un XIV gadsimtā celtās bīskapa pils drupas.

Ezeru un purvu novada rietumos ir nemazāk plaši pazīstamie Vidriži, ko katrs skolas puika zina sakarā ar revolucionārā dzejnieka Leona Paegles dzīves stāstu un darbošanās vietām. Te ir skaisti parki, senkapi un citas vēsturiskas vietas, «Laučos» — L. Paegles mājas muzejs. Ar dzejnieku saistās arī otra netālā apdzīvotā vieta — Ledurga.

Šo piecu ciemu ieskauto teritoriju uzskata par vienu no visbagātākajām ar nokrišņiem vietām Latvijā, daba te izveidojusi ūdeņu rezervātu. Daudzo ezeru un purvu ūdeņus novada nelielas upītes,

Braslas vai Vitrupe pietekas. Apvidus ir mežains. Tādu vai apmēram tādu to redzēja arī mūsu tālie senči — latgaļu ciltis.

Par skaistāko upi Latvijā uzskatām Gauju. Sākusies Cēsu rajonā, tā apciemo Gulbenes, Alūksnes rajonus, mazlietīn patek pa Igaunijas robežu un pāri Valkas un Valmieras rajoniem atkal atgriežas Cēsu pusē, lai pie Rīgas rajona robežas paņemtu pie rokas Braslu. Tā ir ļoti maziņa, salīdzinot ar Gauju, bet skaistumā neatpaliek. Izgrauzusies cauri smilšakmeņiem, atsedz krāšņās ainavas, izveidojusi tūristu iecienītas klintis un krāces, alas. Lielstraupes ciemā uz tās ir krāšņs dīķis, kuru izveidojis HES aizsprosts — no tā un līdz ietekai Gaujā teritorija ir dabas liegums, daļa no Gaujas nacionālā parka. Apmēram 75 procenti parka teritorijas ir Cēsu rajonā.

Ap Braslu sagrupējušies 34 nelieli ezeri, daļa no tiem subglaciālā

pagā, ko par piemiņu no viesošanās gadiem atstājuši ledāji. Vienu no šiem ezeriem, kura platība ir 0,71 kvadrātkilometrs, sauc par Riebiņu ezeru. Puskilometru plats un gandrīz divus kilometrus garš. Tāf, mums ir savs ezers, tikai līdz tam ... vismaz divi simti kilometri. Ar Braslu savienots ar sīku upīti. Netālu no šejienes ir Riebezers, tas ir mazliet šaurāks, toties garumā izstiepies līdz 2,8 kilometriem, divas reizes dziļāks un dod ūdeņus Vitrupei, kura aizplūst uz jūru, ietek Cimele.

Nejaušības vai sakrītības? Bet kāpēc senajā Latgales valstī vienādi vietu nosaukumi nevarētu tikt doti ar nolūku? Lai nu kā, bet staigājot pa Straupes ieliņām, ja kāds paprasīs, no kurienes esam, un atbildēsim, ka no Riebiņiem, nodomās, ka no netālā ezera apkāmes. Nostājoties pie Braslas, jāpaskatās mazliet pa labi pret straumi un tur aiz mežiem tas guļ — mūsu ciemata vārdabūve. **A. MEŽMALIS**

TĀ RADĀS METRS...

Tagad mēs pasakām metrs vai kilograms — visiem zināms, ko tas nozīmē. Bet gadās dzirdēt arī jūdzes. Cik tas ir tālu? Jāsāk pārreķināt metrus un kilometrus. Pavisam nesen, gadsimta sākumā plaši lietoja arī tādās garuma, svara, apjoma un vietas mērvienības, kā aršins, sieks, pūravietā. Bet citām kaimiņu tautām bija vēl savādāki mēri. Un tiec gudrs, kas tas tāds ir punkts vai muca, lote vai birkavs.

Visas neskaidrības sākās jau ar to, kad Hērakls uz skrejceļiņa nomērija 600 savas pēdas un paziņoja, ka tas ir stadijs. Pieņemuši šo mērvienību, senie grieķi neiedomājās, ka būtu jāizmēra viņa pēda, jo ne jau visiem tās ir vienādas. Tā arī sākās nesaprašanās. Katrā valstī radās desmitiem savu mērvienību. Tā tas turpinājās ilgi — katrs mērija, svēra, skaitīja pa savam. Un tikai 18. gadsimta beigās parādījās pirmie mēģinājumi ieviest kādu skaidrību šajā juceklī: Francijā pieņēma dekrētu par metrisko sistēmu.

Bet daudz valstis šo izgudrojumu negribēja ielaist pār savām robežām. Un tikai tad, kad kopš francūžu no platfina izgatavotajam metra etalonam bija jau simts gadu, ar Dmitrija Mendelejeva gādību šīs mērvienības nonāca Krievzemē. Kilogrami, metri un sekundes PSRS parādījās 1925. gadā pēc attiecīga dekrēta pieņemšanas. Simts gadus gaidīja pasaule, kamēr izdomāja — 1875. gadā septiņpadsmit valstis, tajā skaitā arī Krievija, parakstīja metrisko konvenciju, kas deva iespēju to pilnveidot un nodrošināt starptautisko viengabalainību.

Interesantu atklājumu Ungārijā izdarīja Ištivans Krūpers, izgatavojot ļoti jūtīgus svarus ar vakuma kameru un kilograma etalonu, S. Fabri un A. Pero izgudroja daudzstarainu interferometru, bez kura nav iespējams precīzi noteikt garumu.

Savu ieguldījumu devusi arī Mēru un svaru XI ģenerālā konference 1960. gadā, pieņemot vienotu sistēmu, kura ļauj jebkurus mērījumus izdarīt ar pārbaudītu, saskaņotu un precizētu etalonu.

GDA ziemas daudzciņas programā vīriešiem bija iekļauta pievilksnās pie stieņa un sievietēm atspiešanās no benča, šaušana ar MK šauteni — pieci šāvienu, slēpošana. Tā ka ziema šogad piekrāpusi slēpotājus, daudzciņniekiem bija jāskrien kross distancēs līdz 1000 metriem atkarībā no vecuma grupas.

Sacensības sākās ar šaušanu vecākajā grupā un spēka vingrinājumiem. Vecākajā grupā, tas ir, veselības spartakiādē, vajadzēja divas iekaites, jaunākajiem — piecas. Sporta veterāni Alberts Ceirāns, Boļeslavs Kivleniņš un Tatjana Šebeko katrs savā grupā sasniedza labus rezultātus un kļuva par rajona čempioniem.

Jaunākajā vecuma grupā ar pirmo sporta veidu — pievilksnās pie stieņa vadību uzņēmās Jānis Džeriņš. Viņš arī kļuva uzvarētājs. Otrā vietā šajā vecuma grupā izcīnīja Leonīds Valdons, trešo — Aleksandrs Poplavskis. Tātad — visu goda pjedestālu šajā veidā iekaroja mūsu agrofīrmas daudzciņnieki.

Trešo vietu savā vecuma grupā izcīnīja Sarmīte Svalba. Viņa uzrādīja atbilstoši labus rezultātus. Jāuzteic par centību un jānovēl nezaudēt sportisko garu.

Mūsu komandā pašizliedzīgi par uzvarām cīnījās arī visi citi locekļi. Šoreiz bija svarīgi, lai izdotos iegūt iespējami vairāk ieskaites

punktu. Tas ir izdevies. Domāju, ka šāda taktiskā pieeja sacensībām no katra sportista puses ir apsveicama. Tas nebūt nenozīmē, ka mūsu komandas dalībnieki necentās pēc individuāli labākiem rezultātiem.

Kopvērtējumā agrofīrmas komanda ieguva 1 vietu un līdz ar to GDA ziemas daudzciņas kauss visu gadu glabāsies mūsu fizikolēģi. Par to gādāja un labas sekmes guva arī Ludmila Prokofjeva, Jelena Jemeljanova, Viktoris Golubevs un Romāns Vasilecs.

Jānis Belousovs, agrofīrmas sporta metodīķis **ATTĒLĀ:** agrofīrmas komanda pēc uzvaras izcīņas.

...UN VELOSIPĒDS

Kurš gan nezina velosipēdu — rāmis, divi riteni, pedāļi, stūre, sēdekļi. Šķiet, ka vairs nav ko gudrot un izgudrot. Un tomēr vēl joprojām ļaudis nav mierā — no televizoru ekrāniem, laikrakstiem un žurnāliem uzzinām, ka velosipēds tiek konstruēts un pārkonstruēts. Viens izgudro braucamo guļus, cits — dzenamu ar rokām un kājām, trešais sēžas vienā ritenī un stūrē uz priekšu, ceturtais — uztaisa ar kabīni. Šīs konstruēšanas un pārveidošanas gars, laikam, saglabāties kopš senatnes.

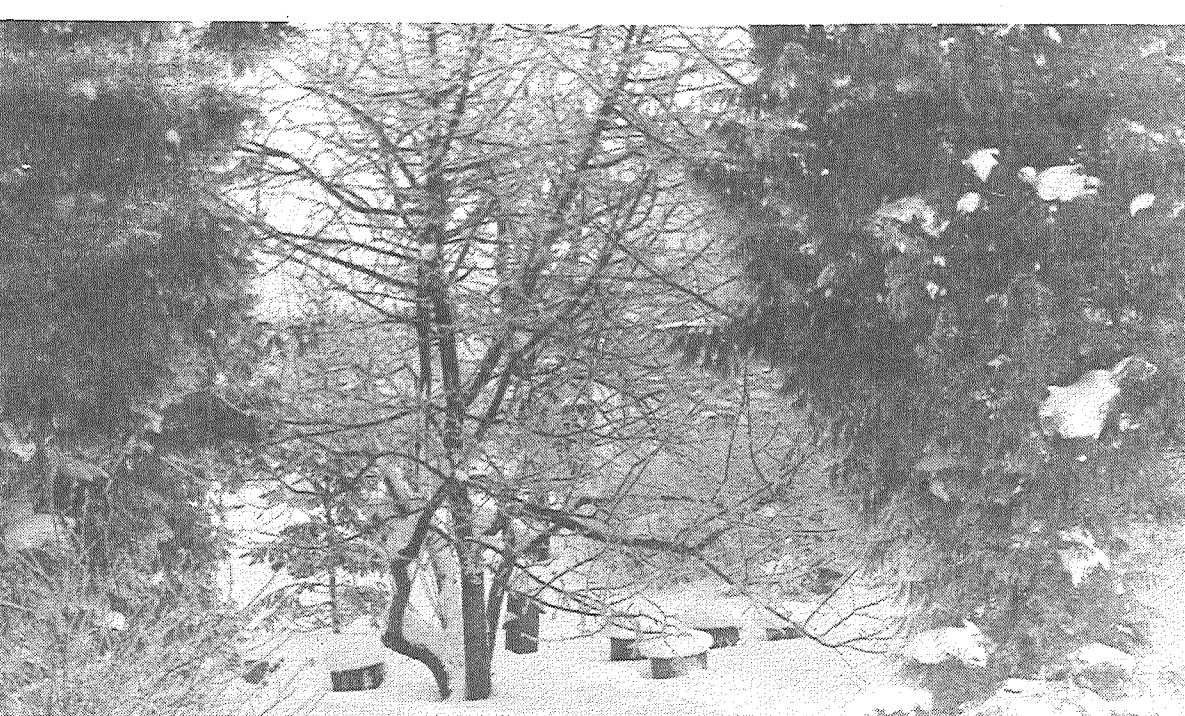
Kā zināms, mums parasto div-

riteni 1801. gadā izdomāja krievu dzimtilvēks Artamonovs. Taču jau krietni pirms viņa bija pazīstams vārds «velosipēds». 1761. gadā angļu presē bija aprakstīta mašīna, kas uz priekšu virzījās bez zirga palīdzības. Ovendema «ekipāžu» darbināja aizmugurē stāvošs sulainis, bet kungs tikai stūrēja. Šis braucamrīks bija uz četriem riteniem. 1804. gadā amerikānis Boltons izgudroja tādu rīku, kur uz īpašas platformas stāvēja cilvēks un ar ar roku grieza aizmugures riteni zobratu pievadu.

Laikam gan daba būs mācījusies no cilvēkiem — vasarā izdara tā, ka rodas saulaina un silta laika deficīts, bet šoziem skopojas ar sniegu. Janvāri nodzīvojam bez tā, februāra pirmās dekādes sākumā mēģināja uzsnigt, taču tūdaļ arī centās nokust. Tā vien liekas, ka janvāris būs bijis septembris, tāds sabozies ar novītušās zāles rugājiem, bet februāris nu ir oktobra lomā, kad sāk lidot baltās «mušas». Šādu ziemu neviens neatceras, pat tie, kuri vienmēr visu atceras. Ja tā turpināsies, tad pirmais pavasara mēnesis pēc kalendāra — marts, būs pārvērties par decembri un tad sagaidāsim tstu ziemu? Aizvadot balto viesņu, agrofīrmas sportisti pērn un agrāk rīkoja tradicionālo pārgājienu uz slēpēm Riebiņi — Preiļi — Riebiņi. Bet ko lai liek vietā tad, ja nebūs sniega? Pārskrējieni pa šo maršrutu un atspirdzināšanos ar karstu tēju Preiļos?

Kā saka, dzīvosim un redzēsim. Bet pagaidām stundas divu laikā nakti uzsnieg pa centimetriem pieciem un biežāka kārtā, lai pa dienu saplaktu gluži plāna.

Kad laika prognožu biroja paredzējumi nesāk piepildīties, tad ļaudis vairāk pievēršas dabas pazīmēm, tautas vērojumiem. Papētīsim tos mēs arī. Lūk, ko saka laikzāmes: ja janvārī maz sniega, daudz tā būs martā, ja janvāris maigs un lēns — būs auglīga vasara, ja koki piesnieg — būs slapja vasara.

NO TAUTAS TICĒJUMIEM

Ja pēc atkušņa zarus piesalst pīles — vēl būs atkusnis, bet ja zari paliek tīri — vairs nekusts. Ja govīs stāipās — būs silts, ja drebinās — auksts. Ja gailis salā dzied — kļūs silts.

Ja februārī meža putni ir trekni — būs ilga ziema. Ja meža zvēri (cūkas, stirnas, aļņi, zaķi) nāk dārzā — būs aukstums. Ja ziemā daudz sniega — vasarā bieži līs.

Ja ceļus pieputina ar kalnu — būs sausa vasara.

Ja februārī bieži pūš ziemeļvējš — gaidāmi jauki Jurgi (23. aprīlis).

Ja ledus plaisā — būs atkusnis. Ja 1. februāra dienā spīd saule — būs labs siens laiks.

Sniega deficitā

VISI UZ DISPANSERIZĀCIJU!

Katram cilvēkam periodiski jāpārbauda sava veselība. Ne vienmēr ir pietiekami daudz laika, lai ierastos rajona poliklīnikā, tādēļ tāda iespēja tiek dota uz vietas. Šodien, 16. februārī, rīt un parīt — 17. un 18. februārī Riebiņu ciema iedzīvotāji uz dispanserizāciju tiek uzaicināti Riebiņu feldšeru un vecmāšu punktiā no pulksten 9.00 rītā līdz 13.00 dienā.

19. februārī — Pieniņu ciematā (ražošanas iecirkņa 5. sektora centrā) no pulksten 9.00 rītā līdz pulksten 13.00 dienā.

Riebiņu ciema izpildkomiteja.

APSVEIKUMS

25. februārī uz sava mūža zelta jubileju atskatās agrofīrmas «Krasnij Oktjabrj» plānu un ekonomiskās nodaļas priekšnieks **ANATOLIJS SABANSKIS.**

Uz drošas klints lai top tavš staltais nams, Ne vēja dzītās klajā smiltis, Jo pārāk viegli apstrīdams Ir smilšu grauds, kam visi vēji.

A. Pilsoms.

Agrofīrmas valde, partijas, arod biedrības un komjaunatnes organizāciju komitejas sveic Jūs šajā lielajā jubilejā un novēl arī turpmāk būt tik dzīvespriecīgam, enerģiskam, allaž pēc jauna alkstošam!

Redaktors **A. RANCĀNS**

**JAUNĀIS
CEĻŠ**

Laikraksts «Jaunais ceļš» («Новый путь») iznāk 1 reizi nedēļā latviešu un krievu valodā sestdienās. Fotosaikums.

Redakcijas adrese: 228273 Preiļu rajona Riebiņu ciemā, agrofīrma «Krasnij Oktjabrj». Telefoni — redaktoram 56652. Nodaļu vadītājiem — 56732.

Met. 1120

Pasūt. 844

Iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā. Formāts — 1 nosacīta iespiedloksne.